

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročilna znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročilne se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvc.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvc.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglast

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Posilna, osmrtnice in javne zahvale domači oglasti itd. se računajo po pogobu.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaste sprejema uredništvo. Naročnino in oglasti je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst. r.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Kar se tiče vseh Slovanov!

(Zvrsetek.)

Zasmehujejo nas cinično, ako se Slovani moramo sporazumljati v tujem jeziku, kate-rega nam usiljujejo z vsemi sredstvi.

Mi se učimo tega jezika, če tudi daleko zaostaja za našimi razvitimi in zvočnimi jeziki, učimo se ga, ker to ne dela težav našemu gibčnemu duhu in ker nam prinaša koristi. Najmanjši dobiček pa ne bo ta, ako z njega posredovanjem dosežemo tesno slovan-sko vzajemnost in bratsko zblizanje, da bomo spoznavali potrebe svojih bratov, čuli njih tožbe, in da kulturno zblizamo ono, kar sta hotela ločiti krivica in tlačenje.

Oni jezik nam služi kakor sredstvo za doseg namena, ali plemenitega namena: za širjenje spoznavanja resnice, pravičnosti, krščanske ljubezni, in v pospeševanje humanitete v boju s temo.

»Slavisches Echo« je prvi slovanski organ, ki stremi po dalekosežni ideji, povzdiga-joči Slovane kulturno in jih združuje, in to glasilo se mora boriti z denarnimi skrbmi od danes do jutri in ne more niti od tedna do tedna redno izhajati, da bi nam prinašalo glas o naših bratih. To je žalostno in osvetljuje našo odporno silo nasproti Nemcem. Ali naj se to podjetje pogubi? Ne, tega ne pričakujem, ter se nadejam, da bo čitatelj — prepričan o potrebi gojenja slovan-ske vzajemnosti in utrjenja našega zavezništva — z vsemi sredstvi delal na to, da se nam ne izgubita mejsebojno poučevanje in spoznavanje. Ali ne zadošča soprošč posamičnika; on mora tudi prijatelje opozarjati na toli dobro podjetje; poučevati jih mora, za kaj gre tu, nabirati nadaljnjih prijateljev, kajti le po moči in jednotnosti bomo mogočni, in obol, položen na oltar domovine, bo donasal bogatega sadu.

Na koga naj se zanašamo, ako ne na sami sebe?! Slovani so najmnogostevilnejši v avstrijskih deželah, manjkata jim le spoznanje in jednotnost.

V letu 1849. so ustvarili avstrijski zemljevid in so naša slovan-ska plemena raztrgali na male dele. Slovence so razdelili na šest dežel. Ali je bilo to zgodovinski opravičeno? Gotovo ne. Čehi so imeli zapisano pravo, da smejo zahtevati nerazdeljivo kraljestvo, vendar se istotako ni oziralo na to pravo. Kakov namen je bil vzrok temu? Pone-m-čevalna tendencija je bila, kateri popolnoma manjka zmisel za pravičnost, ki je

to storila na račun humanitete, prosvete in blaginje narodov.

Pogrebno zvočenje pri Kraljevem Gradu je doneslo ustavo, v kateri so jasno in razločno vsem narodom zajamčene jednake pravice. Vlada pa, kolikor se dostaja Slovanov, jednotavno ni spoštovala tega zakona.

Smo-li torej sploh kedaj imeli ustavo? Gotovo ne, kajti izvajanje ustave je bilo pri nas ob enem — kršenje ustave!! Parlament je bil — radi form — prazen videz na zunej. Narodi niso bili nikdar zastopani v parlamentu, za to je skrbel kuriozni, v ta namen skrbno prirojeni volilni red. Ta dozdevni parlament je upal, da se bo dalje vlekel tako dolgo, da se izpiti narodi nauče plesati po piščalki. S to krivico se še niso zadovoljevali, šli so marveč tudi za tem, da bi narode v njih samih razkosali in slabili. Splošno sredstvo je bilo snovanje katoliških strank, kakor da bi narode, kakoršnji so Čehi, Poljaki, Slovenci in Hrvatje, trebalo delati še bolj katoliške. Ali pa katolicizem ni identičen z nauki Krista? Kako žalostno ulogo so prisodili v tem katolicizmu, to se vidi najbolje na dunajskih Čehih, ki vzlic svojem velikemu številu skoro pol milijona, ne morejo brez plačila doseči češke propovedi! Raje jih puščajo, da hirajo verski, nego da bi jim v materinem jeziku dali krščanske pouka! Kaj bi rekel Krist k temu monstrumu njegovega nauka? In ako bi prišel danes opet, kako dolgo bi utegnil propovedovati svoj nauk o ljubezni? Tako se menjujejo časi! Duh časa vodi katolicizem po čudnih potih, in kmalu bi morali dvomiti, da-li ni ostalo le jedino ime po njega Ustanovitelju. (Kako je še le v Trstu, kjer je Žid postal činitelj v katoliški cerkvi! Op. uredništva.)

Jednaka splošna naredba je bila ustanovitev internacijonale. Ta je navstala iz strahu velikega kapitala pred delavstvom, katere poslednje ne le da so naredili nenevarne (velikemu kapitalu namreč), ampak jih tudi porabljujejo kakor branike velikega kapitala in germanstva proti probujenju tlačanih narodov!

Potem je prišlo še do drugih cepljenj, provzročanih in zanetih, kakor je že nudila in dopuščala strast posamičnih plemen.

Sovražtva Poljakov do Rusov niso netili iz prijateljstva do Poljakov, ampak, da bi razdirali slovan-sko vzajemnost in da bi laglje zatirali njih brate. Germanizacija pa ne prizanaša tudi Poljakom, in ako se le-ti ne po-

slabo oblečen; njegova široka obleka je bila ukrojena najbrže še tedaj, ko se je lahko ponašal z obilnostjo. Bil je plešast ter njegovi črni kodri so se spuščali na ovratnik oguljene sukuje. Je-li imel telovnik ali ne, ne vem. Ko sem prisel k njegovi mizi, je rekel malomarno:

»Kako je s teboj?«

Naglo sem se ozrl po njem ter ga motril od nog do glave. On pa je nadaljeval:

»Kaj me ne poznaš več?«

»Ne.«

»Des Bareto.«

Bil sem iznenaden. Bil je moj sošolec, grof Jean des Bareto.

Segel sem miz veseli v roko ter bil tako iznenaden, da nisem spregovoril niti besedice.

Slednjič, po dolgem premišljevanju, sem ga vprašal:

»In s teboj, kako je?«

Odgovoril mi je jako malomarno:

»Tako dobro, da ne treba boljše!«

Potem je zopet molčal ter kadil dalje svojo pipo. Hotel sem biti ljubeznjiv, iskal sem primernih izrazov:

stavijo na stran tlačanih Slovanov, bomo kmalu — mogli vsklikati: »Finis Poloniae!« Vsaj v kolikor se dostaje nemškega in avstrijskega ozemlja! Prej je veljal ta rek poljski državi, potem pa ga bomo morali rabiti tudi za poljski narod. Ista usoda je zadela slovan-ske narode med Labo in Odro! Ali pa morda Poljaki ne zapuščajo bratski z Rusi — domače grude?! In kdo stopa na njih mesto?!

Na jednak način postopajo tudi z drugimi Slovanji. V Rusiji so ustvarili celó dve narodnosti, v Čehih realno politiko, Hrvatje in Srbe hujskajo jedne proti drugim (Na Slovenskem so izzvali slavnostni prepis. Op. ured.) itd. v neskončno. Ker vsaki teh pojavov stremi za istimi cilji in se prikazuje povsod tam, kjer samospoznanje narodov postaja nevarno germanizaciji in postopanje teh narodov odvrča oškodovanje pravičnih slovan-skih interesov, bi moral biti vsakdo slep, ki ne bi umel, da so vse zasnove proti Slovanom započete in izvajane od ene in iste sile in po dobromišljenem načrtu. Dreyfus in Zola sta tudi med nami, kajti slabih ljudij in Judežev je najti med vsemi narodi. Izdajstvo je navadno bolje plačano, nego pa pošteno delo.

Ali vzem vsem tem odredbam so izvoljeni izgubili moč v parlamentu, in kaj jim je škodilo to? Vladali so kakor manjšina, vladali so kakor obstrukcija in bodo vladali brez parlamenta. Na to se ne bo mislilo, da bi se sedaj napravila pravica; ne, le na poti in sredstva bodo mislili, da bi tudi v bodoče hodili v isti smeri. Položenje se ni zboljšalo, pa tudi ne poslabšalo, kajti ista reka teče dalje po isti strugi in jo je možno zajeziti le tako, ako jej močna barijera zakliče: stoj!

Tako barijero moremo zgraditi le po poučevanju in razsvitljevanju naših sodržavljav-ov; ista naj bo sestavljena od somišljenikov iz vseh narodov, da bo po svoji moči mogla imponirati, da razžene temo, ki leži nad avstrijskimi narodi.

»Slavisches Echo« nam more izborno služiti v tem pogledu.

Politični pregled.

TRST, 25. avgusta 1900.

K položaju. Predvčerajšnjem je bil napovedari ministerski svet na Dunaju. V naravi razvijanja stvari je, ako je svet temu pripisoval veliko važnost, ker misel se ni dala odkloniti, da bodo razpravljali o načrtu gospoda Koerberja za saniranje parlamentarnih

odnošajev. Temu je tudi bilo tako. Ali že priprave za akeijo se menda ne vrše pod posebno ugodnimi avspicijami, kajti vladni krogi sami ne gojé — kakor javljajo »Narodni listy« z Dunaja — mnogo nade do vspeha, sicer ne bi razglašali že v naprej, da vlada ne misli stopiti v pogajanja s strankami, ampak le v nekako dotiko, da bi izvedela, da-li ne bi parlament pod gotovimi pogoji postal sposoben za delo. Praški list pravi po pravici, da je to siromašen program, ki ne sega tako daleč, da bi vlada s krepko inicijativo posegla vmes za doseg cilja, ampak hoče še le tipljati in tapljati, da bi kaj iztipljala, po čemer bi mogla soditi, da-li bi se morda vendar dalo kaj doseči. To bi bil program brez koncepta, brez inicijative in brez cilja — in svet bi moral zadobiti jako nizko menenje o državnih sposobnostih dra. Koerberja.

Drugače se pa mora glasiti sodba, ako je res, kar nadalje pripovedujejo »Narodni Listy«, namreč, da so politički krogi prepričani, da pl. Koerberju niti ni do tega, da bi ozdravil parlament, marveč da mu je do tega, da se svojo akeijo, »z zadnjim poskusom«, dokaže, da saniranje parlamentarnih odnošajev ni mogoče. To domnevanje je potrjeno tudi po dejstvu, da je že vse pripravljeno za razpuščenje državnega zbora in za razna oktroiranje!

Po takem seveda ne bi mogli očitati pl. Koerberju, da njegova politika nima cilja. Narobe: vsakdo je prepričan, da njegova akeija doseže svoj cilj, kajti dokaz, da ni možno sanirati parlamentarnih odnošajev, se mu posreči gotovo, vzlásti če kdo niti ne misli na to, da bi se potrudil v tem pogledu!

Poljski demokratje so imeli dne 22. t. m. v Lvovu svoj zaupen shod. Navzočih je bilo 80 udeležnikov. Vsprejeli so nov program. Sklenili so izstopiti iz centralnega volilnega odbora in zasnovati svoj posebni volilni odbor. O solidariteti državnozbornskega kluba poljskega se je mnogo govorilo in se je ta solidarnost večinoma odklanjala. Slednjič so vsprejeli posredovalni predlog, da je sklicati nov shod, ako ne bi »kolo« v treh mesecih tako spremenilo svojih statotov, da bi mogli pristopiti tudi demokratje. Končno so vsprejeli resolucijo, ki izraža zadoščenje na doseženem sporazumljenju s poljsko ljud-sko stranko, in nalaga izvrševalnemu odboru, naj se pogaja z demokratičnimi strankami, stoječimi na narodni podlagi, to je — s socialnimi demokrati!

»Pa iz kakšnega vzroka? Jaz ne delam ničesar, kakor vidiš! Ako nimaš denarja, tedaj moraš delati; ako imaš pa še kaj pod palcem, je največa neumnost, ako delaš. Čemu delati? Delaš-li za-se ali za druge? Ako delaš za-se, tedaj je še nekaj, ako delaš pa za druge, si največi norec na svetu.«

Položil je svojo pipo na marmornato mizo ter zaklicel: »Natakar, eno pivo!« ter nadaljeval.

»Govorjenje mi vzbuja žejo. Nimam navade mnogo govoriti. Ne delam nič ter se v tem staram. Ko bom umiral, ne bom hlepel po ničemer. Nimam nobene zabave zazun te krčme. Ne žene, ne otrok, ne skrbi, ne žalosti, popolnoma nič. Ni-li boljše tako?«

Izpraznil je čašo ter vtaknil svojo pipo zopet v usta.

Začuden sem ga opazoval ter mu rekel:

»Saj nisi bil vedno takšen!«

»Prosim, vedno, še kakor gimnazijec.«

»A moj dragi, to ni življenje. To je nezno, kar počenjaš ti! S čem bi se vendar moral pečati, kaj ljubiti, prijatelje imeti«

»Ne! Vstajam jako kasno, prihajam

PODLISTEK.

Natakar, eno pivo!

Splsal Guy de Maupassant. — Prevél Rojansky.

Kako sem začel tisti večer v krčmo? Še sam ne vem. Bil je hud mrz. Drobren in jako fin dež je močil mestna tla, plinove luči so bile zavite v neprozorno meglo, skozi izložbena okna so razsvitale luči mokre trotoarje ter blatne čevlje in hlače mimo-idočih.

Brez določenega cilja sem šel po obedu sprehat se. Po Credit Lyonnais, po rue Vivienne in po drugih ulicah sem prišel do neke velike, na pol napolnene krčme. Ustopil sem brez posebnega vzroka, ne da bi bil žejen.

Poiskal sem si primeren sedež, da ne bi bil v stiski, ter sel poleg nekega na videz postarnega moža, kadečega iz zemljene pipe, ki je bila že popolnoma obrabljena in črna kakor oglje. Sedem, osem čas, katere je bil že izpraznil, je bilo pred njim na mizi. Spoznal sem, da imam pred seboj prijatelja piva, enega tistih stalnih gostov, ki prihajajo v krčmo zjutraj in odhajajo zvečer. Bil je

Ako pomislimo, da sta na shodu referirala znana hlapca Nemcev — četudi dobro plačana, ali hlapca vendar — znana Rutowski in Lewicki —, da je bila o dogodkih na shodu in o novem programu najbolje in najhitreje poučena baš »Neue Freie Presse« in da je temu shodu kumovalo zloglasno »Slowo Polskie«, potem si moramo že misliti svojo. Pa čitajte le naš današnji uvodni članek, kako zna germanizacija razne sile uprezati v svojo službo.

O napetosti med Romunsko in Bolgarsko pišejo iz Sredea: Razmerje med Romunsko in Bolgarsko je bilo od oslobojenja sem navadno prijazno. Le včasih je bilo moteno po kakem sporu radi uravnave mej ali radi narodnih aspiracij Bolgarov, živčičih v Dobruži! Najprijaznejša je bila Romunska tedaj, ko se je Bolgarska, oziroma nje vlada, kazala neprijazno do Rusije in Slovanstva. Taka doba je bila za časa Stambulova. Takrat je bilo v romunskih listih vse polno laskanja za Bolgare. Sedaj pa, ko se je položaj popolnoma spremenil in ker Bolgarska sledi politiki strogo prijazni Rusiji, imenujejo romunski listi Bolgare Tartare, ordinarne kmete, krvoločno ljudstvo itd.; vojno da jim treba napovedovati, sicer da bodo stremili po hegemoniji na Balkanu in jo morda tudi dosežejo. Bolgarsko novinstvo odgovarja na ta prostaštva za sedaj še v mirnem tonu, ker sodi, da za ta sramotena niso odgovorni narod rumunski in možje, ki stoje v Bukareštu na čelu, ampak le romunsko židovsko novinstvo. Bolgarski listi priznavajo, da so se tudi poprej dogajala umorstva iz maščevanja, ali romunsko novinstvo se niti ni zmenilo za to. Sedaj pa, ko je prokleta roka zbesnelega dečaka iz Makedonije umorila nekega Cincara (torej ne Romuna), da se maščuje radi mnogih sramotilnih člankov, ki jih je bil isti priobčil v svojem listu proti Bolgarom, sedaj je hkratu vse novinstvo iz sebe, in se dogodek sodi tako strogo, da se mora dozdevati, da je umorstvo le pretveza, da bi obračunali o nečem popolnoma drugem. No, mej tem, ko bolgarsko novinstvo precej mirno priobčuje stvari, pa velika masa mestnega prebivalstva ni tako mirna, ampak hoče imeti taborov, na katerih bi protestiralo proti sramotenjem in žuganjem od strani Romunov in sklepalo ostre resolucije, zahtevajoče zadoščanje. Ako bi se ta pretirana agitacija to in onstran razširjala, bi mogle nastati iz tega nevarne posledice. Principi obstaja! Nevarno je, tirati nepremišljeno igro z ljudskimi strastmi.

Tržaške vesti.

O proslavi 70-letnice Njeg. Veličanstva v Trstu objavlja »Naša Sloga« izborna označenje, katerega si nositelji zistoma menda ne utaknejo za zrcalo. Med drugim pravi: »Dobro misleči del tržaškega meščanstva, ali tako imenovani avstrijskanti so tako razočarani vsled postopanja e. kr. oblasti nasproti irredenti, da jih nobena vspodbuja ne bi mogla več navdušiti za kakov vzvišen čin. Vladajoči zistem jim je tako porezal peroti, da si ne upajo storiti nobenega koraka, ki bi mogel izzvati odpor vladajoče stranke neodrešenev. Umaknili so se v zakonje, kjer hočejo v nehanju čakati — boljnih časov.

semkaj, južnam, pijem pivo, kosim, pijem pivo, čakam, da se znoči, ter se vracam ob poldveh domov. Najbolj me jezi, ker tako zgodaj zapirajo krčmo. Od desetih let sem jih preživel šest na tej stolici, ostala pa v postelji. Tu intam se kratkočasim tudi z ostalimi gosti.

»A ko si prišel v Pariz, kaj si počel tedaj?«

»Študiral sem pravo v kavarni Medicis.«

»Potem.«

»Potem sem propal na skušnji ter prišel sem.«

»Zakaj nočeš več študirati?«

»Kaj hočeš? Vedno ne moreš biti dijak. Dijaki delajo preveč škandala. Sedaj se niti ne ganem iz krčme. Natakari, eno pivo!«

Mislil sem, da se hoče norčevati z menoj ter mu rekel:

»Bodi odkritosrčen! Gotovo si doživel kaj posebnega, da si začel na ta pot. Morda je kriva temu nevrčana ljubezen? Gotovo te je nesreča tako potlačila. Koliko let imaš?«

»33, a kažem gotovo 45.«

(Zvršetek pride.)

Slovani Trsta in okolice pa nimajo ni povoda ni razloga, da bi se izpostavljali zasmehu in roganju onih, ki bi morali biti že davno preko mej te države, a mesto tega odločajo usodo Trsta in okolice. Naši Slovenci so uvideli konečno, da je nevarno pobirati kostanj iz žerjavice za drugega, ki bi se mu mogel še smejati. ko bi se opekeli, mesto da bi ga zdravil in tolažil. Slednjči so morali priti do zaključka, da je bolje mirovati, nego izpostavljati se nevarnosti. Grenko izkustvo zadnjih let je streznilo tudi one, ki bi bili v svoj čas le na migljaj mogočnikov šli v vodo in ogenj. Do tega je moralo priti; nesrečni zistem zanje sad svoje setve toliko pri avstrijsko mislečih Italijanih, kolikor pri njih someščanih slovenske narodnosti.

Učite se ruski! Pod tem naslovom nam pišejo iz delalskih krogov: Pred nekoliko leti sem čital v raznih slovenskih novinah, da bi bilo dobro, ko bi se mi Slovenci nekoliko bolj zanimali za slovanska pismena — za cirilico.

Začel sem povpraševati tu in tam, kako se piše ta ali ona črka. Vdobil sem neki stari srbski abecednik in s pomočjo tega sem se naučil cirilice — za silo! Kako sem bil vesel samega sebe, ko sem nekoč bil v družbi, kjer je nekdo imel pismo, pisano s cirilico, katerega seveda ni umel nobeden navzočih! Kar strmeli so, ko sem prečital omenjeni spisi, pisan na slovenskem jeziku s cirilskimi črkami in ko so videli, da ne umejo slovenskega pisma s slovanskimi črkami! Od omenjene družbe znamo sedaj skoro vsi cirilico — seveda, eni več, drugi manje.

Ko sem znal cirilico, me je mikalo čitati rusko pisavo in moram reči, da je precej težavnejša od srbske. Kar je pa najtežavnejše, je to, da je v ruskem jeziku precej nemških izrazov, katerih ne morem razumeti — ne znajoč nemški. Veseli me, da se Rusi bližajo ostalim Slovanom ter čistijo tuje iz krasnega ruskega jezika.

Te dni sem slučajno vdobil v roke »St. Peterburgskija Vjedomosti« v katerem listu sem opazil, kako Rusi delajo na to, da se jih laglje ume.

V domači notici piše: »V noči na 1. avgusta neizvijestni muščina prohodja po Karabelnoj naberežnoj rjeki Bolšoj Nevi, protiv zavoda Franko-Ruskago občestva upal v vodu i utonul!«

Ni-li to razumljivo za vsakega izobraženega Slovana?! Kar mi je pa posebno ugajalo v istej notici, je, da je v nadaljnjem opisovanju gori omenjenega moža, povedano, da je bil isti »plotnik ili stoljar«! (mizar). Ko bi imeli tu v Trstu le enega povsem zmožnega učitelja ruščine, bi bilo v kratkem stotine takih, ki bi se žrtvovali za priučenje ruskega jezika.

V mali Idriji so tako srečni, da imajo svoj »Ruski kružok«, v Ljubljani, kakor tudi vseh večih mestih imajo naši bratje svoje kružke, da, celo v Nemčiji in na Francoskem se pridno uče ruskega jezika — samo mi tu v Trstu smo tako nesrečni, da si ne moremo osnovati, kar drugi že imajo!

Morda bi se pa vendar dalo kaj doseči, vsaj za silo? Mladina, zgani se, saj bo to, kar se naučiš v — tvojo in narodovo korist!

C. kr. pošta. Pišejo nam: Prošlo nedeljo obiskal sem svojo družino, bivajočo na deželi; služkinja je ostala sama doma.

Popoldne je bila dostavljena v stanovanje poštna spremnica. Prišel sem v ponedeljek domov, mi je služkinja pokazala spremnico. Na spremnici je bil prilipljen listek, ki zahteva v italijanščini, da se mora pošiljatev vsprejeti v nedeljo med 3. in 4. uro popoldne.

Ko sem odprl zabojček, sem našel polovico vsebine uničene. Da je bila ona opazka slovenska, kakor je bila spremnica in naslov slovenski, razumela bi jo bila služkinja, vsprejela pravočasno pošiljatev na pošti in jaz bi ne trpel škode.

Zakaj e. kr. pošta s slovenskimi strankami ne občuje slovenski? Ali pa tiči za tem zopet kak zagrizen lahonček?! —

Za izgled. Pišejo nam: Neke slovenska mati si je vzgojila svojo 9-letno hčerko na odločno narodni podlagi. Mati in hčerka boudita vsaki večer v vrt pri južnem kolodvoru. V omenjeni vrt prihajajo tudi 4 odrasla dekleta, Italijanke, ki vsaki večer izzivajo našo 9-letno deklico in njene tovarišice!

Nekega večera je rekla mati gori omenjeni kćerki: »Zakaj jim ne odgovoriš po laško, da bodo videle — da znaš — potem morda ne bodo zabavljale več«. Devetletna

deklica je pa odgovorila, da ona ne bo govorila laški za noben denar ter je pozvala mater, naj ona govori — ako hoče!

Omeniti moram, da deklica govori pravilno slovenski, nemški in laški; in da ne bo krivice materi, povemo še, da je zadnja le skušala hčerko, ali je res tako odločna Slovenka, kakoršnje se kaže doma!

Tu se vzgledujte hčere slovenskih starišev, ki dobro znate slovenski, a govorite o vsaki mogoči priliki le — laško! Ali je častno za vas, da vam mora 9-letna deklica kazati, kako bi se ne smele vesti?! Tu ni izgovora, da ta ali oni stanuje v sredi mesta med Lahi, saj tudi tu navedena družina stanuje v — sredi mesta!

Vzgledujte se in poboljšajte se!

Izjava. Vsled notice, priobčene v »Edinosti« od dne 22. t. m. pod naslovom »Izlet in veselica pevskega društva »Slava«, podajemo nastopno pojasnilo:

V omenjeni notici je nekako rečeno, da »Zarja« ni prišla na veselico »Slave«, ker se je — bala cikorijsjev. Na to moramo izjaviti, da je »Zarja« že često pokazala, da se ne boji nasprotnikov. Ona je vsikdar in o vsaki priliki visoko držala narodno zastavo, ne mené se za to, ali je po misli rojanskim rogoviležem ali ne.

Gospod predsednik »Slave« je obžaloval nenavzočnost »Zarje«. Na to moramo izjaviti da naše društvo ni bilo oficijelno obveščeno o namenu »Slave«, kakor je to običajno v takih slučajih. Odklanjamo torej misel, da bi nas bile vodile kake osebnosti.

V boljše umevanje naših razmer naj navedemo sledeče:

Pevsko društvo »Zarja« je večkrat prirejalo svoje veselice v gostilni »pri zlati kroni« in to do pred 10 meseci. Ko pa je prišel novi gostilničar, oziroma vodja gostilne, je izjavil sporazumno z gospodarjem, da tam ni več prostora za »Zarjo«; in javna tajnost je, da to le radi tega, da ne bi se zameril gostom — cikorijsjem. Jasno je torej, da nenavzočnost »Zarje« ni bila posledica strahu pred cikorijsji, ampak postopanju gostilničarja!!

Tudi mi obžalujemo iz srea, da se nismo mogli udeležiti izleta »Slave« in vsprejeti milih gostov na dostojen način; ali na tem so krivi le oni, ki so našemu društvu hoteli zadati moralno pljusko. S tem je povedano tudi, kdo išče osebnosti. Kar se pa tiče tistih cikorijsjev, katere bi ugledni in občespoštovani gospod predsednik »Slave« v svojem plemenitem navdušenju hotel pridobiti za našo stvar, mu moramo že povedati, da je škoda za čas in vsako dobro besedo.

Gospodu profesorju Kleinmayerju pa bodi pojasnjeno, da narodni prvaki v Rojanu imajo svoje zbirališče prav blizu »zlate krone«, tam, kjer je naše konsumno društvo.

Naša najiskrenejša želja je, da to malo nesporazumljenje, provzročeno le od drugih ljudi, ne bo kalilo dosedanjega pristranskega razmerja med »Slavo« in »Zarjo« ter da ostanemo tudi v bodoče složni boritelji za narod naš s pomočjo lepe naše nepresežne slovenske pesmi.

Persko društvo »Zarja« v Rojanu.

Obramba in pojasnilo. Prejeli smo in objavljamo:

Ker se po dopisu v »Edinosti« od dne 22. t. m. pod naslovom »Pritožba in želja« čutim zadetega, prosim Vas, gospod urednik, da mi dovolite nekoliko prostora v obrambo. Pritožbe dopisnika ne odpravim in pripomniti moram, da ni pazno sledil objavam v »Edinosti« glede razprodajanja slovenskih razglednic. Zato, evo mu pojasnila:

Pred par leti, ko še ni bilo ničesar čuti o slovenskih razglednicah na Primorskem, založil sem jaz razglednice s sliko Ivana vit. Nabergoja, od katerih je bil čisti dobiček namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. V prvem letu je šla razprodaja precej dobro in poslal sem v istem letu 100 gl. pokroviteljnine glavnemu vodstvu v Ljubljano, kar je bilo tudi v listih objavljeno. Ko so se pa razglednice raznih pokrajinj jele množiti kakor gljive po dežju, jela je tudi razprodaja mojih razglednic jako pešati. Da bi mogel konkurirati z zasebno razprodajo razglednic, sem založil potem druge razglednice: Majerjeve, Slomšekove, »Slovan, vzdrami se«, Kričanove (te zadnje se razprodajajo na korist visokošolev). Ali tudi to ni mnogo izdalo, ker se bolj upošteva oblika razglednic, nego pa namen njih razprodaje, zbog česar še sedaj ni zbrana druga pokroviteljnina in primanjkuje še kakih 40-K. Da gre razprodaja tako polževo izpod rok, je krivo tudi to, da

treba razprodajalec dajati prevelik odstotek in da se poleg tega mnogo razglednic poizgublja. Ciril-Metodova družba bi imela lepo korist od razprodaje razglednic na veselicah, ako bi ne bilo — konkurence, in celo tudi privatne. Povdariti moram, da je družba prejela vsega skupaj le nekaj kron od prodaje drugovrstnih razglednic.

Kar se pa tiče krčmarjenja na vrtu čružbe, bodi povedano, da se je odbor podružnice pogodil s krčmarjema za odškodnino. Toliko v pojasnilo od moje strani. Družba nima torej nobene škode.

Simon Skrinjar,

t. č. blagajnik možke podružnice družbe sv. Cirila in Metoda.

V Barkovljah bodo slavili jutri god cerkvenega patrona sv. Jarneja. Popoldne bo koncert v »Narodnem domu«.

Poskušen samomor. Včeraj popoldne se je na grobu svoje matere ustrelil iz revolverja 25-letni Rihard Valle iz ulice Pozzo bianco št. 5. Težko ranjenega so ga spravili v bolnišnico. Vzrok poskušnemu samomoru ni znan.

Z naših sodišč. Včeraj je bil na tuk. deželnem sodišču obsojen knjigotrški agent Vincenij Crematic zaradi goljufije in obrekovanja v dve leti težke ječe.

Dražbe premičnin. V poned., dne 27. avgusta ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Cavazzeni 4 in SS. Martiri 6, oprema v zalogi, vino, žganje, jestvine, tehtnice in papir; pri sv. Alojziju 715, pohištvo; ulica Pozzaehera 479, tehnica; ulica Riborgo 9 in S. Giacomo 1, ure in pohištvo; ulica S. Sebastiano 2, oprema v zalogi, lepotičje in čevlji; ulica Torrente 6 in Farneto 33, pohištvo in stavbanske stvari; v Barkovljah in v glavnih skladbah št. 27, sodi.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 26.4., ob 2. uri popoldne 28.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 761.9 — Danes plima ob 9:24 predp. in ob 9:20 pop.; oseka ob 3.14 predpoludne in ob 3:27 popoldne.

Važen shod priredi politično društvo »Edinost« dne 2. septembra predpoludne na vrtu šole pri sv. Jakobu, eventualno — v slučaju slabega vremena — v novi telovadnici »Tržaškega Sokola«. Na dnevnem redu bosta šolsko vprašanje in ljudsko štetje, torej dve vezanimi vprašanji.

Izleta v Devin, katerega so imela prirediti dne 2. septembra t. l. društva »Sokol«, »Slava« in »Kolo«, ne bo radi težkoč, ki so se pokazala pozneje za izkreavanje izletnikov v Devinu.

Še enkrat opozarjamo na domačo zabavo, ki jo prirede jutri naši vrli diletantje-goslarji. Ako ne bo vreme kvarilo, upamo, da bo vrt šole sv. Cirila in Metoda natlačen — kakor je skoraj vsakokrat na naših veselicah!

Opozarjamo, da so otroci prosti vstopnine le tedaj, ako so spremljani po stariših ali sorodnikih. Veselica se prične ob 4. in pol popoldne.

Telovadno društvo »Tržaški Sokol« se udeleži dne 8. septembra t. l. razvitja zastave pevškega društva »Nabrežina« v Nabrežini. Odbor pozivlja vse svoje društvenike, da se kolikor mogoče mnogobrojno udeležijo tega izleta in slavlja »Nabrežinskih slavčkov«, ki obeta vsled udeležbe mnogoštevilnih že prijavljenih društev in vsled velikih priprav, ki se delajo, biti navduševalno in lepo narodno slavje. — Čim bo prijavljen natančen vspeled slavnosti, določi odbor »Tržaškega Sokola« natančno čas odhoda in druge posamičnosti.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Razpisana služba.** Na državni višji realki v Gorici je s početkom šolskega leta 1900/01 razpisano mesto učitelja za risanje s slobodno roko. Prošnje je vložiti do 10. septembra na deželnem šolskem svetu za goriško in gradiščansko v Trstu.

× **Imenovanje.** Trgovinski kapitan Nikolaj G. Zor je imenovan pravim učiteljem na pomorski šoli v Dubrovniku.

× **Potrjen zakon.** Cesar je potrdil zakon za Istro, s katerim se določuje, kako je urediti reko Rašo in izsušiti Čepiško jezero. Proračunjeni stroški bodo znašali največ 240.000 kron, katerih polovico plača država, polovico pa dežela.

× Iz Dutovelj nam pišejo: Rojstni dan Njeg. Veličanstva smo tudi pri nas praznovali jako slovesno, ker smo ob enem obhajali 400-letnico združenja Goriške s cesarsko hišo Habsburgov. Na predvečer je bila vsa vas razsvetljena — tudi stolp je bil razsvetljen — in domača godba je svirala. Naslednjega dne je bila sv. maša, katere so se udeležili: županstvo s starešinstvom, c. kr. žandarmerija in mnogo ljudstva. Opoludne je bil obed. Gospod stražmojster Finderle je napil Njegovemu Veličanstvu in vsej rodbini Habsburgov. Godba je med pokanjem topičev svirala cesarsko pesem. Na obedu je bilo mnogo priliki primernih govorov. Obed smo zaključili s trikratnim »živio« cesarju. Gospodu Finderle-u gre glavna zasluga, da se je slavnost tako lepo izvršila.

Dne 23. t. m. so prišli k nam vojaki z doljnega Krasa. Nastanili so se v Dutovljah, Krepeljah, Tomaju in po drugih vaseh. Vojaki so večinoma Štajerci. Zdi se, da so zadovoljni.

Letina kaže letos lepo; vzlasti trte so dobro obložene z grozdem. Toče ni bilo. Bog daj, da bi mogli tudi srečno pospraviti!

Vesti iz Kranjske.

* Za kolesarje interesantno notico prinaša »Slovenec«. Črevljarija Jakob in Dobrunj pod Ljubljano je imel že bolj slabo kolo, kavčug ni več držal sape iz moža je jelo skrbeti. No, mož je iznajdljiv »talent«, pa si je kupil usnja posebne (kake?) vrste, preoblekel žnjim »platišča« in kolo drži sape že šest tednov; usnje se na videz skoro prav nič ne loči od kavčuka. Kolo odsakuje z isto prežnostjo kot preje, a zavarovano je proti nezgodi. Za dolge vožnje je ta iznajdba torej imenitna.

* Delavsko stavbino društvo v Ljubljani. To velekoristno društvo zida male delavske hiše za delavske družine pod ugodnimi odplačevalnimi pogoji. Društvo deluje tretje leto in je imelo prvo leto 30.000 K prometa, lani 142.000 K, letos pa ima že dosedaj 115.932 K prometa, ki se v bodočih mesecih najbrže še podvoji. Na predvečerajšnjem občnem zboru je bil v ravnateljstvu ponovno izvoljen Fr. Ziller ter gg. Mervec in Breskvar.

* Postalia. Iz Ljubljane nam pišejo: Opazujemo, da brzojavni uradi dosledno rabijo le italijan ka oziroma nemška imena onih krajev, kjer je bila oddana brzojavka — pa naj se je zgodilo to v Dalmaciji ali na Kranjskem —, nikdar pa na slovanskih. Protestiramo torej proti takemu postopanju, nasprotujočemu načelu narodne enakopravnosti! To moramo tembolj, ker so naša poštena krajevna imena često barbarično prevedena na tuje jezike, ali pa so si celo kar izmislili kake tuje spake. Kdo izdaje take naredbe, da se naša krajevna imena tako kruto izobčena iz poslovanja brzojavnih uradov?

* Patroni eksplodirali so predvečerajšnjem popoldne v prodajalnici puškarja Frančiška Ševčeka v Židovskih ulicah v Ljubljani. Zavitek patronov je bil namreč padel na tla, o čemer so se patroni vžgali. Ker je papirnati zavitek pričel gorjeti, je bila nevarnost, da se vnamejo vsi patroni, ker takrat ni bilo nobenega človeka v prodajalnici. Ogenj je pogasil policijski stražnik.

Štajerske vesti.

— Občinske volitve na Ponikvi so včeraj velečastno izpadle za Slovence. Oddan ni bil niti eden nasproten glas.

— Plemenito rodoljubje. Magistratni policijski svetnik v Ljubljani, gosp. Podgoršek, je daroval za Slomšekovo ustanovo, ki je namenjena revnim dijakom, 100 K. Isti gospod je — kakor smo že javili — na lastne stroške ustanovil tudi na Ponikvi ljudsko knjižnico, istotako v Slomščekov spomin. Čast takemu rodoljubju!

Vesti iz Koroške.

Občinski volilni red na Koroškem. Deželni zbor koroški je v svojem letošnjem zasedanju sklenil, da se volilni red za občine prenaredi v raznih točkah. Cesar je prenarejeni zakon, ki se v marsičem razločuje od prejšnjega, potrdil. Prenaredili so deset paragrafov in se sedanji volilni red naslanja na zakon z dne 15. marca 1864, dež.

zak. št. 5., str. 28, in na zakon z dne 5. julija 1900., dež. zak. št. 24. Glavna določba novega zakona je ta, da bo odslej volitev tajna.

Razne vesti.

Pse za redarje si je omislilo mesto Gent na Belgijskem. Dresirali so v to celo brigado četveronožcev. Ti psi obletajo svoj revier, v temi sledé svojemu izbornemu čutu vohanja. Pri najmanjšem sumljivem znamenju vzbujajo najbližjo policijsko stražnico ter vedejo redarja v človeški podobi na sumljivo mesto. Četveronožni policaji poznajo vse hiše in njih prebivalce, sledijo zlikovcem ter jih prijemajo, če kateri skuša zlesti čez zid ali skozi okno. Tako je mesto Gent izvrstno varovano, če ti psi niso — zloglasna časniška rasa —

Brzojavna poročila.

Car Nikolaj pride na Francozko.

PARIZ 25. (K. B.) »Libre Parole« pravi, da je potovanje carja Nikolaja na Francozko zagotovljeno.

Španski kralj bolan.

MADRID 25. (K. B.) Kralj se je prehladil ter leži na krovu parnika »Giralda«.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 25. (K. B.) Glasom poročil listov iz Pretorije so včeraj popoldne ustrelili poročnika Cordou.

»Daily Mail« javlja iz Geluka, 17 milj od Mahadodopa, da so opoludne prišli tje-kaj Angleži; predpoludne da je imela konjenica hude boje. Angleško topništvo je baje prisililo sovražnika, da se je umaknil.

Ustaja na Kitajskem.

DUNAJ 24. (K. B.) S ces. ladje »Marija Terezija« brzojavlja: Dne 19. t. m. je bila pri Tientsinu bitka, v kateri so japonski in ameriški konjeniki 14-krat prepadli sovražnika.

DUNAJ 25. (K. B.) Danes dopoldne je bila v votivni cerkvi maša-zadušnica za fregatnega kapitana pl. Thomana in za pomorščake, padle na Kitajskem. O tej priliki so bili navzoči poveljnik mesta fml. pl. Engel, fml. Sekōnaieh in Paar, več generalov in častnikov štaba, podadmiral Berghofer, kakor zastopnik poveljnika mornarice, častniki in uradniki mornarskega oddelka in četa pomorščakov.

BEROLIN 24. (K. B.) Wolff javlja dne 21. t. m. iz Tientsina: Kapitan Pohl je dne 18. prispel v Peking z nemškim pomorskim oddelkom.

LONDON 24. (K. B.) »Daily News« javlja iz Washingtona: General Chaffee je rekel, da bo brzkone potrebno, da ostanejo ameriške čete vso zimo na Kitajskem. Zvezne čete da morajo izvesti delo zavarovanja.

BEROLIN 24. (K. B.) Wolff javlja dne 22. t. m. iz Tientsina, in sicer iz japonskega vira, da je v Pekingu ustanovljena vojaška uprava, v kateri ima vsaka velesila po enega zastopnika. Cesarska rodovina je dne 12. t. m. zbežala iz Pekinga. General Tung jo je spremljal s 3000 mož.

PETROGRAD 24. (K. B.) »Upraviteljski viestnik« javlja dne 22. t. m. iz Shanghai: Ravnatelj rusko-kitajskega bančnega oddelka v Pekingu piše dne 14. t. m.: Danes smo bili rešeni po dvomesečnem obleganju. Vsega je padlo 75 mož, med njimi 8 Rusov. Ranjenih je 120 mož, med njimi 115 Rusov. Zveza z rusko-kitajsko banko je pretrgana. Sedaj se je izvedelo, da je o vzetju Pekinga bil ranjen tudi pl. Giers, sin znanega ruskega državnika.

LONDON 25. (K. B.) Reuter javlja iz Tientsina dne 20. t. m.: Četa japonskih, angleških, ameriških in indijskih vojakov, skupaj 1075 mož, je premagala bokserje pri neki vasi, šest milj od Tientsina proti jugozapadu. 300 bokserjev je padlo, 64 so jih ujeli, vas pa so upepelili. Več ranjencev so spravili v bolnišnico zveznih čet, kjer jih zdravijo. Zvezne čete so imele 11 ranjencev. Zaplenili so na stotine zastav, sulic in mečev, ki so bili last bokserjev.

Trgovina in promet.

Denarni trg.

Na dunajskem javnem trgu je bilo te dni malo denarja na razpolago. Bančni akcepti prve vrste so notirali 4³/₈ do 4⁷/₁₆ 0/0. Prolongacijski stavki o priliki ultima so zna-

šali 4⁷/₈ v bankah, za kuliso 5 0/0. Vloge na dunajskem glavnem zavodu avstro-ogerske banke so znašale predvečerajšnjim 0-7 milijonov kron, zapadlosti 1-5 milijonov.

Tedensko tržno poročilo.

V Trstu, dne 24. avgusta 1900.

(Cene vseh predmetov veljajo brez carine.)

Kolonijalno blago: K a v a : Tudi ta teden je bil dovoz iz Santosa močan; vsled tega so na merodajnih trgih cene padle za 4 0/0 in tudi brazilske ponudbe so bile ugodnejše; popustili so namreč v cenah za 1 in pol do 2 šilinga.

Koncem tedna so bili trgi nekoliko trdnejši ter je Brazil notiral za pol šilinga več.

Naš trg je bil miren; promet je bil omejen ter so cene padle za 1 do 2 K od 50 kg nasproti prošlemu tednu.

S trga je bilo vzetih 500 vreč kave Santos »good average« po 52.50 K za 50 kg. — V skladiščih se nahaja 7986 q kave. — Došlo je od 17. do 23. avgusta: Iz Santosa in Rio de Janeiro s parnikom »Nagy Layos« 42.013 vreč kave Santos in 6921 vreč Rio; raznih provenijene pa 2426 vreč kave.

Poper: V tem predmetu ni bilo nobene posebne spremembe; proizvodni trgi se držijo svojih zahtev.

Cene:

poper Singapore K. 75.—

„ Tellicherry „ 75.30

„ Batavia „ 70.—

„ Penang C „ 70.—

„ Penang D „ 68.—

Piment: Slaba kupčija, skoro nobenega prometa; cene za gotovo blago K 39.—

Klinčki: Še vedno zanemarjeni, brez prometa. Prodajalci zahtevajo za gotovo blago 48 K.

Cassia lignea: Položaj še vedno trden; povpraševanje za potrošnjo še vedno dobro. Izbrano blago K 57.— novi »Standard« K 52.—

Sladkor: Tudi prošli teden je bil položaj na vseh trgih, tudi na našem, v obče miren; cene se skoro niso spremenile. Prometa je bilo precej, zlasti kar se tiče novih letošnjih izdelkov. Tovarne so namreč precej popustile glede cen. Zaključili smo o naslednjih cenah:

Za gotovo prevozno blago, voznine prosto v Trstu s škontom 2 0/0:

Centrifugalni pilé . . . 29 1/4—30— K

Melis-pilé . . . 29 1/4—29 1/2 „

Concassé . . . 29 1/4—29 5/8 „

Soli po 1.80—2 kg. 31 — 32.— „

V kockah v zabojih po

25 in 50 kg. 32.——34.— „

Za naročbe november-marec:

Centrifugalni pilé . . . 27 — 27 1/2 K

Melis 27 1/2—28. K

Iz notranjosti je došlo od dne 17. do 25. avgusta po železnici: 3900 q. (proti 2400 q. v isti dobi lanskega leta). Zaloga je znašala dne 22. t. m. 85.900 q, katerih je 81.712 na javnih skladiščih (proti 43.900 in 42.967 q v isti dobi lanskega leta).

Žito. Trg miren in stalen. Prodalo se je: 1000 q turščice levantinske po K 11.50 od q. Zaloga znaša: 261 q pšenice (61 q na skladiščih), 6524 q turščice (6124 na skladiščih) in 200 q ovsu.

Bombaž: Nobenega prometa; cene trdne.

Moka: Trg nespremenjen; malo prometa.

Južno sadje: A g r u m e : trg dober. L e v a n t i n s k o s a d j e : Ta teden so došle prve kalamatske fige, katere so prodali zelo lahko; tudi prve pošiljave sultanina smo dobili ta teden, a bilo je malo povpraševanj, ker so bile cene previsoke.

Mandelji: Prodaja na drobno o dobrih cenah.

Les: Malo prometa; cene trdne.

Ljubljanska kreditna banka.

Včeraj se je v Ljubljani vršil ustanovni občni zbor ljubljanske kreditne banke. Župan g. Hribar, ki je govoril v imenu koncesionarjev, je konstatiral, da je po 42 udeležnikih zastopanih 912 delnic. Predsednikom zborovanja je bil izvoljen župan Hribar, ki je v svojem govoru povdarjal veliko zanimanje od strani imejteljev zastopanih 912 delnic, ki živo znači poznavanje velikega pomena in važnosti novega denarnega zavoda za ves slovenski narod. O volitvi upravnega odbora so bili izvoljeni: gg. Kornelij Gorup, Ivan Hribar, dr. Josip Jahoda, J. Knez, Fran Kollmann, J. Otto, dr. Josip Špitalsky, dr. Iv. Tavčar in Urb. Zupane. V nadzorstveni odtok so bili izvoljeni gg. A. Dečman, Jos. Lavrenčič, G. Jelovšek, Fr. Pavlin in Fran Mally.

Dr. Sernee je toplo pozdravil novo banko ter povdarjal, da je bilo Slovencem

nujno treba takega zavoda v povzdigo gospodarstva. Denarja je pri nas še dosti, kar dokazujejo lepi milijoni, zbrani v raznih posojilnicah, manjka pa podjetnosti in tehnikov. Ker stoji česka »Živnostenska banka« novemu zavodu na strani, je upati, da dojdejo s Češkega tehnične moči, dokler ni domačih. Župan Hribar je pripomnil, da se je iz previdnosti nalašč določil manjši kapital, ki se, če treba lahko zviša. Nova banka ima nalogo, udeleževati se komercialnih in industrijalnih podjetij in nastopi morila že v kratkem s takim predlogom. Če bodo delničarji videli uspehe, bodo sledila kmalu nova podjetja. S tem se povzdigne obče blagostanje, a samo narod, ki živi v blagostanju, postane sam svoj. — Notar P l a n t a n je v smislu pravil konstatoval, da je predpisani ustanovni kapital popolnoma vplačan. Ravnatelj »Živnostenske banke«, dr. Š p i t a l s k y, je v imenu te banke zagotovil, da bo ista novi zavod krepko podpirala ter delala na povzdigo trgovine in obrtnosti. Govornik je županu Hribarju izrekel zahvalo na tako srečno dovršenih pripravljanih delih. Gospod Hribar se je končno spominjal umrlega Maksa Veršca, ki je sprožil misel o ustanovitvi domače banke ter zahvalil navzoče ude »Živnostenske banke« in zaključil zborovanje.

(Po »Slov. Narodu«.)

Brzojavni in telefonski promet meseca julija 1900. — Na c. kr. brzojavnih postajah poštne ravnateljstva tržaškega bilo je meseca julija 1900 in sicer.

na Primorskem:	
oddanih	50843
došlih	56115
tranzitujočih	153318
vseh brzojavk 260276	
od teh jih odpada na Trst sam:	
oddanih	32732
došlih	37549
tranzitujočih	137928
vseh brzojavk 208209	
na Kranjskem:	
oddanih	3417
došlih	10954
tranzitujočih	208090
vseh brzojavk 40461	

Telefonski promet:	
V interurbanem telefonskem prometu bilo je pogovorov v istej dobi:	
v Trstu	1954
» Opatiji	328
» Pulju	198
» Ljubljani	246
V lokalnem prometu govorilo se je:	
v Trstu	280000 krat
» Pulju	6500 »
» Gorici	5828 »
» Opatiji	1954 »
» Ljubljani	19350 »

Dva dijaka

sprejme slovenska družina v popolno oskrbovanje. Domači sin vstopi v 3. razred gimnazije. Poizve se v ulici Molin piccolo št. 7 II. nad-tropje.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu

Piazza Rosario 2. (šolsko postopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franco vsakemu na zahteva.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo) priporoča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke

Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odposiljatev je poštine prosta.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se priporoča

Josip Stantič

čevlj. mojster

Prostovoljna prodaja

Dne 10. septembra ob 10. uri dop. bude na Lci mesta potom dražbe prodan. postojnsko staro šolsko poslopje in k njemu pripadajoča stavljena parcela in dvorišče.

Poslopje leži sredi trga ter je posebno pripravno za trgovsko ali krčmarsko obrt.

Izključna cena je 16.000 kron.

Pismene in ustmene ponudbe sprejema podpisani krajni šolski svet, ki daje tudi potrebna pojasnila.

Postojna, dne 21. avgusta 1900.

Krajni šolski svet v Postojni

Predsednik: *Dekleva*.

Nikaka skrivnost ni več,

da si napravi vsakdo doma sam brez vsake priprave in težave najfineje likerje po francoskem sistemu s pomočjo ekstraktov, ki stanejo za po 5 litrov likerjev: **Tropinovec**, **Absint**, **Vermut**, **Ruski pelinovec**, **Česki liker**, **Kimel** po 80 kr.; **Slivovec**, **Rum**, **Cešnjavec**, **Alas**, **Alpski liker** po 85 kr. in **Konjak**, **Benediktinec**, **Charreuse**, **Pilzenski liker** po 95 kr. Razpošiljam proti predplačilu v znakah ali poštno nakaznico; po poštne povzetju 10 kr. več. Vsaki pošiljati pridenem navodilo kako se napravi liker. Preprodajalec, če naročijo več blaga, se cene mnogo znižajo.

Anton Rukavina

TRST - Via Belvedere št. 23. - TRST

Podjetne brez konkurence
išče solidne

AGENTE

za razprodajo novih in povsod rabljivih izdelkov. Visoka provizija, eventualno stalna plača zagotovljena.

Ponudbe na: J. Klimesch, Praga št. 1134/II.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/2 %	30-dnevni odkaz 2 1/2 %
30- " " 3 3/4 %	3-mesečni " 2 1/2 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stojijo zve obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno 20. avgusta t. l. po dotičnih obnavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2 % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomcu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1 % provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

MATTONLEY
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

Trgov.-obrtna registrirana zadruga z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki s. nalože za najmanj jedno leto po 5 %, navadne po 4 1/2 % in vloge na Conto-current po 3.60 %. Sprejema hranilne knjižice družnih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6.15 %.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo,
v Gorici

Cosposka ulica hšt. 7., I. nadstr
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vknjižbe po 5 1/2 %.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000.
Poštno-hran. račun št. 837.315.

Novoporočenci pozor! Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapecarijam, in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v svojo stroko spadajočih del. **Anton Breščak**, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Čestitam in se radujem z Vami
na tako dobrem izdelku

piše odličnega trgovca, gospod I. Prelog iz Trsta, prvi kranjski tovarni testenin: Žnideršič in Valenčič v H. Bistrici. Original tega lista z dne 21. januarja t. l. vsakemu na ogled.

Kwizd^{ov} Korneuburški prašek za krmljenje živine

Veterinarno-dijetično sredstvo za konje, govedo in ovce. Rabljen skoro 50 let že v mnogih hlevih, kedar živina počne rada jesti, kedar slabo prebavlja v žbrišanje in pomnožitev redilnosti mleka pri kravah.
Cena 1/2 škatljica kron 140. 1/2 škatljice 70 stot. Pristen je le se zraven stoječo varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga

Fran Ivan Kwizda,

c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knezje belgarski dvorni zalagatelj.
Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu št. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače in façon, stare železnične sime, drzaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitega železa, vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč peči in štedilna ognjišča

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poroštvom,

ulica S. Francesco št. 2, I. n.
(Slovenska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4 %. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadržnikom in sicer na vknjižbo po 5 1/2 %, na menjico po 6 % na zastave po 5 1/2 %.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Kaj je **ABLUVIA?**
Čitajte jutrajšnjo „Edinost“

Malinčev sirup

lekarnarja Piccoli-ja
v Ljubljani
dvornega založnika Nj. Svetosti papeža,

se prireja kar najskrbnejše iz dišočih gorskih ma inovih jagodih v srebrnem kotlu s pomočjo para in je torej najbolj čist izdelek nepre-sežne kakovosti ter naj se ne zamenjava z malinovim sokom, ki je v prodaji in je navadno umetno prirejen, imajoč v sebi zdravju škodljive snovi in baker.

Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizovana, velja K 1.30. Razpošilja se tudi v platenih steklenicah po 10, 20 in 40 kilogr. ter se 1 kilo zaračuni z K 1.10. 105 kilogr. — 100 kron. Plateni steklenici s 3 kilogr. vsebine pošlje-se franco po vsi avstro-ogerski monarhiji protivzetju z K 5.30.

Dr. JOSIP MARTINIS

doktor vsega zdravilstva in specialist
za očesne bolezni

ulica Valdirivo št. 3, I. nadst.

Sprejema na domu vsaki dan od 8 do 8 3/4
zjutraj in od 1 do 2 popoldne in eventualno
od 4—5 popoldne.

M. AITE

Trgovina manufakturne blaga

Trst. — Via Nuova — Trst.

vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenj. odje malcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za spomlad in poletje in sicer: črne in barvane usovij, za moške obleke; velik izbor snovij za ženske kakor: saten, perkal, piké za obleke in bluže v lepih risanjih. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, maje, ovrtniki in ovratnice najnovejše mode, namizni beli in barvani prtji; bele in barvana zagrinjala na meter in gotove.

Drobniarje za krojače, kitničarke in šivilje ter raznovrstni okraski za ženske obleke.

Naroče za moške obleke po meri z največjo očnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za društvene znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadeja se tudi v prihodnje podpore cen odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najljubnej M. Aite.

Vzajemna zavarovalnica

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov

v Ljubljani

je pričela svoje delovanje.

Pisarna zavarovalnice

se nahaja

na Dunajski cesti

v Medjatovi hiši v pritličji.

Kurje oči

trlo kožo, žulje itd. odpravi hitro, brez bolečin in gotovo, izvrsten, v svojem učinku neprekosljiv **Trnkoczy-jev obliž**, kateri se dobiva v **Franciscus-Apotheke na Dunaju V2 Schönbrunnerstrasse 107**. Cena 60 kr., po pošti kot uzorec brez veljave 65 kr., kot priporočena pošiljatev 80 kr., franco po predplačilu zneska v poštih znakah ali proti povzetju. Obliži za poskušnjo 35 kr., po pošti 40 kr. **Učinek zajamčen!** Razpošiljatev takoj sprejemu naroče. V Trstu se dobiva pri gosp. lekarnarju **SERRAVALLO**, Piazza del sale.